

Bruxelles, den 20. maj 2025
(OR. en)

8773/25

Interinstitutionel sag:
2024/0079 (NLE)

EDUC 137
SOC 266
JEUN 65
DIGIT 84
ENV 316

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	delegationerne
Vedr.:	Rådets henstilling om et europæisk kvalitetssikrings- og anerkendelsessystem inden for videregående uddannelse

Vedlagt følger til delegationerne ovennævnte henstilling vedtaget af Rådet (uddannelse, ungdom, kultur og sport) på samlingen den 12. maj 2025.

Rådets henstilling

om et europæisk kvalitetssikrings- og anerkendelsessystem inden for videregående uddannelse

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 165,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

1. Kvalitetssikringssystemer er medvirkende til at fastsætte høje kvalitetsstandarder for uddannelse og opbygge tillid blandt videregående uddannelsessystemer og -institutioner i og uden for det europæiske uddannelsesområde. De udgør en vigtig byggesten i det tværnationale samarbejde. Sikring af kvalitet inden for videregående uddannelse er grundlaget for gensidig tillid, der muliggør tværnationalt samarbejde og gnidningsløs læringsmobilitet.
2. Hovedansvaret for kvaliteten af deres uddannelsestilbud ligger hos de videregående uddannelsesinstitutioner, som bør gøre opnåelsen af de højeste standarder til en central institutionel prioritet og udvikle kvalitetssikringsstrategier og -processer for at sikre opfyldelsen af dette mål.

3. Indførelsen af standarder og retningslinjer for kvalitetssikring i det europæiske område for videregående uddannelse (ESG) har været et grundlæggende skridt i konsolideringen af det europæiske område for videregående uddannelse (EHEA) og har støttet skabelsen af en kvalitetskultur i de videregående uddannelsessystemer og -institutioner i hele Europa. ESG er imidlertid endnu ikke gennemført fuldt ud i alle medlemsstater.
4. Samfund overalt i Europa oplever en dynamisk omstilling drevet af den grønne og den digitale omstilling, muligheder og udfordringer i forbindelse med kunstig intelligens, demografiske udfordringer og en geopolitisk situation i hastig forandring. De videregående uddannelsessystemer bør ikke kun reagere, men aktivt bidrage til og fremme denne omstilling. Kvalitetssikringsprocesser bør, når det er relevant, fungere som en støtte til videregående uddannelsesinstitutioner i denne forandringsproces ved hjælp af ekspertvurderinger med henblik på at forbedre kvaliteten af deres uddannelsestilbud.
5. Behovet for at gøre kvalitetssikringsprocesserne mere fleksible, internationaliserede og formålstjenlige bør tilgodeses, samtidig med at det sikres, at der med processerne fortsat fokuseres på at sikre de højeste kvalitetsstandarder. Indhentning af feedback fra færdiguddannede om deres lærings- og karriereforløb og relevansen af uddannelsen og de færdigheder og kompetencer, de har erhvervet, er et værdifuldt overvågningsredskab, der kan anvendes til at sikre kvalitet og relevans på institutionelt niveau og systemniveau. Det europæiske initiativ til sporing af færdiguddannede¹ har bidraget til at gøre denne sporing mere systematisk og sammenlignelig.
6. Divergerende nationale kvalitetssikringsordninger gør stadig det tværnationale samarbejde inden for videregående uddannelse komplekst, hvilket hæmmer udviklingen af fælles uddannelsesprogrammer og begrænser uddannelsesmulighederne for videregående uddannelsesinstitutioner og studerende. Det er vigtigt, at dokumentation af overholdelse af de formelle krav afvejes i forhold til sikring af et vedvarende fokus på og engagement i en løbende forbedring af uddannelsesudbuddet, hvilket er centralt for kvalitetssikringen.

¹ Rådets henstilling af 20. november 2017 om sporing af færdiguddannede (EUT C 423 af 9.12.2017, s. 1).

7. De eksisterende instrumenter, såsom den europæiske tilgang til kvalitetssikring af fælles programmer (den europæiske tilgang)², er højt værdsat af de videregående uddannelsesinstitutioner og medlemsstaterne, men gennemførelsen er fortsat begrænset på grund af divergerende nationale tilgange.
8. Fælles programmer er blevet et kendetegn for det europæiske uddannelsesområde og er højt værdsat af alle interessenter inden for videregående uddannelse. Passende kvalitetssikringsordninger er en forudsætning for at sikre, at disse fælles programmer kan gennemføres bredt i hele Unionen. Tildeling af et mærke for en fælles europæisk grad ud fra fastlagte kriterier kan bidrage til at løse eksisterende problemer i forbindelse med kvalitetssikring og akkreditering af fælles programmer. Med henblik på at gøre det lettere for videregående uddannelsesinstitutioner, der deltager i tværnationalt samarbejde, at tilbyde fælles programmer og tildele fælles grader i overensstemmelse med Bolognainstrumenterne, kan en fælles europæisk grad skabe yderligere fremdrift på et senere tidspunkt.
9. Selv om drøftelserne om den fælles europæiske grad pågår, har Rådet for Den Europæiske Union endnu ikke truffet afgørelse om en eventuel indførelse heraf, og enhver henvisning til en fælles europæisk grad i denne rådshenstilling skal forstås i denne betydning. Der vil være behov for klare og detaljerede oplysninger, for at Rådet kan træffe en evidensbaseret afgørelse om de næste skridt hen imod den fælles europæiske grad.
10. De europæiske kriterier i bilag II fastsætter de vigtigste elementer i mærket for en fælles europæisk grad og garanterer overholdelse af de højeste standarder med hensyn til at tilbyde tværnationale programmer og viser den særlige europæiske karakter af et sådant mærke. Disse kriterier er hverken obligatoriske eller juridisk bindende, men for at sikre gensidig tillid tildeles mærket for en fælles europæisk grad først, når alle disse kriterier er opfyldt.

² Den tilgang, der blev godkendt af ministrene for det europæiske område for videregående uddannelse i maj 2015, har til formål at fjerne en væsentlig hindring for udviklingen af fælles programmer ved at fastsætte standarder for disse programmer, der er baseret på de aftalte værktøjer inden for det europæiske område for videregående uddannelse, uden anvendelse af yderligere nationale kriterier.

11. De europæiske kriterier for mærket for en fælles europæisk grad kan udgøre grundlaget for dem, der skal gælde for den fælles europæiske grad på et senere tidspunkt, hvis Rådet efter sin analyse af Kommissionens evalueringsrapport om indførelse af mærket for en fælles europæisk grad og forhåndsvurderingen af en fælles europæisk grad som beskrevet i Rådets resolution om et mærke for en fælles europæisk grad og næste skridt hen imod en eventuel fælles europæisk grad: styrkelse af Europas konkurrenceevne og europæiske videregående uddannelsers tiltrækningskraft beslutter at tage skridt til at indføre en fælles europæisk grad. Forhåndsvurderingen bør omfatte en grundig evaluering af de europæiske kriterier, på grundlag af hvilke tildelingen af den fælles europæiske grad skal ske, og de tilsvarende kvalitetssikringsprocedurer som grundlag for Rådets afgørelse om kriterierne for en eventuel fælles europæisk grad.
12. I overensstemmelse med Rådets henstilling om brobygning med henblik på et effektivt europæisk samarbejde inden for videregående uddannelse³ tilskynder flere medlemsstater til anvendelse af den europæiske tilgang og bevæger sig gradvist i retning af mere institutionelle eksterne kvalitetssikringssystemer og gør derved det tværnationale samarbejde om videregående uddannelse mere effektivt og fleksibelt. En styrkelse af de interne kvalitetssikringssystemer er et vigtigt skridt i retning af fremskyndelse af processerne og samtidig sikring af de højeste kvalitetsstandarder.

³ Rådets henstilling af 5. april 2022 om brobygning med henblik på et effektivt europæisk samarbejde inden for de videregående uddannelser (EUT C 160 af 13.4.2022, s. 1).

13. Alliancer mellem videregående uddannelsesinstitutioner såsom allianceerne mellem Europauniversiteter står i spidsen for det tværnationale samarbejde. Ifølge Rådets konklusioner om initiativet Europauniversiteter – Brobygning mellem videregående uddannelse, forskning, innovation og samfund: at bane vej for en ny dimension i europæisk videregående uddannelse⁴ sigter Europauniversiteterne mod at bidrage til kvaliteten af tværnationalt samarbejde gennem interinstitutionelle strategier, der kombinerer læring og undervisning, forskning, innovation og vidensoverførsel til økonomien og samfundet, og bidrager til politik- og samfundsforandringer. De er også vigtige platforme for videreudvikling af forsknings- og innovationsdimensionerne inden for videregående uddannelsesinstitutioner, der har behov for at udøve forskningsbaseret læring, samt langsigtede fleksible og attraktive forsknings- og undervisningskarrierer. Disse alliancer forpligter sig til at bringe deres samarbejde op på et højere niveau ved at oprette europæiske universitetsområder, hvor fælles uddannelsestilbud er normen. Som et vigtigt skridt i oprettelsen af disse universitetsområder opbygger allianceerne interne kvalitetssikringssystemer, der sikrer, at kvaliteten af deres fælles uddannelsestilbud er på højeste niveau. Dette vil give deres interessenter sikkerhed og lette de fælles uddannelsestilbud. Der er identificeret nogle centrale byggesten med henblik på en indledende undersøgelse af en særlig kvalitetssikringsramme og vurdering af anvendelsen heraf.

⁴ Rådets konklusioner om initiativet Europauniversiteter – Brobygning mellem videregående uddannelse, forskning, innovation og samfund: at bane vej for en ny dimension i europæisk videregående uddannelse (EUT C 221 af 10.6.2021, s. 14).

14. Automatisk gensidig anerkendelse af kvalifikationer og læringsophold i udlandet er nødvendig for at gøre læringsmobilitet til en realitet for alle, støtte afbalanceret hjernemobilitet blandt alle medlemsstater og fremme konkurrenceevnen. I Rådets henstilling fra 2018 om automatisk gensidig anerkendelse af kvalifikationer på videregående uddannelsesniveau og ungdomsuddannelser samt resultater af læringsophold i udlandet⁵ blev det henstillet til medlemsstaterne at tage de nødvendige skridt til at opnå automatisk gensidig anerkendelse med henblik på videre læring uden at skulle gennemgå en særskilt anerkendelsesprocedure, således at kvalifikationer på videregående uddannelsesniveau opnået i én medlemsstat automatisk anerkendes på samme niveau med henblik på adgang til videregående studier i de øvrige medlemsstater, uden at dette berører en videregående uddannelsesinstitution eller de kompetente myndigheders ret til at fastsætte særlige optagelseskrav for specifikke programmer eller til at kontrollere dokumenternes ægthed. Solide kvalitetssikringssystemer er grundlaget for at opbygge den tillid, der er nødvendig for at sikre automatisk anerkendelse.
15. Denne henstilling overholder fuldt ud principperne om nærhed, institutionel autonomi og akademisk frihed og vil blive gennemført i overensstemmelse med nationale forhold og i samarbejde med medlemsstaterne og alle relevante interessenter –

⁵ Rådets henstilling af 26. november 2018 om fremme af automatisk gensidig anerkendelse af kvalifikationer på videregående uddannelsesniveau og ungdomsuddannelsesniveau samt resultater af læringsophold i udlandet (EUT C 444 af 10.12.2018, s. 1).

VEDTAGET DENNE HENSTILLING:

Forbedring af alle kvalitetssikringssystemer

1. Det henstilles, at medlemsstaterne:

- a) fremmer en løbende forbedring af kvalitetssikringen, herunder med henblik på at forbedre videregående uddannelses kvalitet og relevans, og opretholder et højt niveau af tværnational tillid og ansvarlighed inden for videregående uddannelsesinstitutioner
- b) sikrer, at kvalitetssikringssystemerne er formålstjenlige og dermed kan reagere på vigtige samfundsmæssige, teknologiske og økonomiske udviklinger, der påvirker videregående uddannelse. De videregående uddannelsessystemer kan lade sig inspirere af eksisterende god praksis med henblik på at behandle disse aspekter på forskellige måder, f.eks. ved at tilskynde videregående uddannelsesinstitutioner til at medtage dem i deres interne kvalitetssikringsprocedurer, indarbejde specifikke mål i deres regelmæssige eksterne kvalitetssikring eller gennem målrettede eller tematiske kvalitetskontroller på systemniveau. Hovedansvaret for kvaliteten af deres uddannelsesstilbud ligger hos den videregående uddannelsesinstitution. En sådan tilgang bør gennemføres i fuld overensstemmelse med ESG og kan omfatte emner som:
 - i) fremme og beskyttelse af grundlæggende akademiske værdier som defineret i Bolognaprocessen

- ii) undervisnings- og læringsresultaternes relevans for personlig udvikling, beskæftigelsesegnethed og aktivt, kritisk og ansvarligt medborgerskab baseret på f.eks. oplysninger fra sporing af færdiguddannede eller tættere samarbejde med arbejdsmarkedets parter, herunder udformning af læseplaner og tilbud om praktikmuligheder⁶
- iii) hvorvidt programmer (der fører til en fuld grad eller mikroeksamensbeviser) forbedrer kompetencerne hos studerende og personer i livslang læring (dvs. viden, færdigheder og holdninger) med hensyn til centrale samfundsmæssige og økonomiske prioriteter såsom den grønne og den digitale omstilling
- iv) relevante synergier mellem uddannelse, herunder erhvervsuddannelse, forskning, innovation og samfundstjenester
- v) inklusiv videregående uddannelse som defineret i Bolognaprocessen, der bl.a. fremmer tilgængelighed og ligestilling mellem kønnene samt læring og trivsel med de studerende i centrum
- vi) attraktive og bæredygtige akademiske karrierer og arbejdsvilkår⁷
- vii) strategier til styrkelse af det internationale samarbejde

⁶ Rådets henstilling af 20. november 2017 om sporing af færdiguddannede (EUT C 423 af 9.12.2017, s. 1).

⁷ Som defineret i Rådets henstilling af 25. november 2024 om attraktive og bæredygtige karrierer inden for videregående uddannelse (EUT C, C/2024/7282, 5.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/7282/oj>).

- c) når det er muligt, sikrer, at eksterne kvalitetssikringsprocesser for videregående uddannelsesinstitutioner er formålstjenlige og ressourceeffektive for at undgå yderligere administrative byrder
- d) sikrer, at beslutninger om akkreditering, registrering og evaluering af videregående uddannelsesinstitutioner og -programmer træffes på en gennemsigtig og objektiv måde i overensstemmelse med ESG med passende ekspertinput og deltagelse af det videregående uddannelsesmiljø, herunder studerende og akademisk og administrativt personale, med henblik på at fremme en kvalitetskultur
- e) tilskynder videregående uddannelsesinstitutioner til at følge op på, i hvilket omfang kvalitetssikringsprocedurer fører til en forbedring af kvaliteten af uddannelsestilbuddene
- f) tilskynder til, at kvalitetssikringskontroller offentliggøres (det være sig på institutionelt plan eller på programniveau) i databasen over eksterne kvalitetssikringsresultater (DEQAR), og letter oversættelse heraf med henblik på at forbedre den tværnationale gennemsigtighed i kvaliteten af videregående uddannelse

- g) sikrer, at interne institutionelle kvalitetssikringssystemer dækker hele spektret af en videregående uddannelsesinstitutions uddannelsestilbud. For så vidt angår uddannelsestilbud, der fører til mikroeksamensbeviser, anvendes den europæiske tilgang til mikroeksamensbeviser for livslang læring og beskæftigelsesegnethed og de europæiske principper for udformning og udstedelse af mikroeksamensbeviser som reference⁸
- h) støtter og tilskynder til, at kvalitetssikringsorganer tilrettelægger gensidige læringsaktiviteter, der giver nationale videregående uddannelsesinstitutioner og kvalitetssikringsorganer mulighed for at benchmarke deres praksis med praksis fra andre steder i det europæiske uddannelsesområde. Dette kan gøres gennem benchlearning⁹, hvor videregående uddannelsesinstitutioner og kvalitetssikringsorganer kan lære af andre førende videregående uddannelsesinstitutioner, eller gennem analyse af data fra sporing af færdiguddannede i Europa og Det Europæiske Observationscenter for Videregående Uddannelser.

⁸ Som skitseret i Rådets henstilling af 16. juni 2022 om en europæisk tilgang til mikroeksamensbeviser for livslang læring og beskæftigelsesegnethed (EUT C 243 af 27.6.2022, s. 10).

⁹ Benchlearning defineres som en proces, hvormed der kan skabes en systemisk og integreret forbindelse mellem benchmarking og gensidige læringsaktiviteter på alle de områder, der vedrører kvalitetssikring inden for videregående uddannelse.

Undersøgelse af mulighederne for udarbejdelse af en særlig ramme for kvalitetssikring for alliancer mellem videregående uddannelsesinstitutioner

2. Det henstilles til medlemsstaterne, at de deltager i en undersøgelse af mulighederne for udarbejdelse af en særlig europæisk ramme for at gøre det muligt for enhver form for alliance mellem videregående uddannelsesinstitutioner, der er involveret i et bæredygtigt, langsigtet samarbejde, som rækker ud over ad hoc-samarbejde eller projektbaseret samarbejde, at gennemgå en fælles ekstern evaluering af dens fælles interne kvalitetssikringsordninger, der omfatter alle fælles aktioner eller i det mindste de deltagende institutioners fælles uddannelsestilbud såsom fælles programmer eller fælles mikroeksamensbeviser, når det er nødvendigt. Dette arbejde bør omfatte følgende tiltag:
- a) samarbejde med kvalitetssikringsinteressenter og alliancer mellem videregående uddannelsesinstitutioner om at undersøge mulighederne for at udarbejde denne særlige kvalitetssikringsramme baseret på byggestenene i bilag I til denne henstilling og afprøve den på grundlag af resultaterne af de Erasmus+-finansierede EUniQ-projekter¹⁰ og IMINQA-projekter¹¹, hvor det er relevant
 - b) evaluere behovet for denne særlige ramme med specifikt fokus på, om den kan føre til en betydelig mindskelse af de administrative byrder og skabe en klar merværdi for videregående uddannelsesinstitutioner og andre relevante aktører
 - c) på grundlag af resultaterne af evalueringen at gøre det muligt for EU-kvalitetssikringsorganer, der er registreret i EQAR, og de EU-agenturer, som fuldt ud gennemfører den europæiske tilgang til kvalitetssikring af fælles programmer, at foretage en sådan ekstern kvalitetssikringsevaluering på grundlag af denne ramme.

¹⁰ EUniQ-projektet udviklede en tilgang til omfattende kvalitetssikring af Europauniversiteter.

¹¹ IMINQA er et paraplyprojekt til støtte for Bolognaprocessens tematiske peergruppe om kvalitetssikring.

Gøre programmer eller kombinerede tilgange til ekstern kvalitetssikring mere smidige

3. Det henstilles, at medlemsstaterne:

- a) fremmer tværnationalt samarbejde og smidigheden i de videregående uddannelsessystemer ved at:
 - i) støtte videregående uddannelsesinstitutioner i at indføre eller forbedre en robust intern kvalitetssikringsproces og udvikle en stærk institutionel kvalitetskultur
 - ii) tilskynde videregående uddannelsesinstitutioner til at bevæge sig i retning af en institutionel tilgang til kvalitetssikring, når de har en robust intern kvalitetssikringsproces, f.eks. ved at begrænse obligatorisk programgodkendelse foretaget af kvalitetssikringsorganer til den første akkreditering af nye programmer og, når det er muligt, indføre selvakkrediteringsprocedurer som led i den interne kvalitetssikringsproces
 - iii) styrke den evidensbaserede tilgang til kvalitetssikring ved hjælp af en række data, herunder fra sporing af færdiguddannede og Det Europæiske Observationscenter for Videregående Uddannelser, og
 - iv) støtte peerlæring og kapacitetsopbygning for videregående uddannelsesinstitutioner for at styrke deres kvalitetskultur i overgangen hen imod en institutionel tilgang til ekstern kvalitetssikring

- b) hvis det endnu ikke er gennemført, tillader og tilskynder til anvendelse af den europæiske tilgang ved at:
 - i) fjerne kvalitetssikringskriterier, der er tilføjet på nationalt plan, eller andre potentielle administrative eller lovgivningsmæssige hindringer
 - ii) skabe et gunstigt miljø med vejledning og støtte til personer, der arbejder med kvalitetssikring, under hensyntagen til den institutionelle autonomi
 - iii) skabe et miljø, hvor anvendelsen heraf ikke medfører økonomiske ulemper i forhold til de procedurer, der gennemføres på nationalt plan.

Opbygning af grundlaget hen imod mærket for en fælles europæisk grad

Det henstilles, at mærket for en fælles europæisk grad kun tildeles:

- a) hvis alle de i bilag II anførte europæiske betingelser for et mærke for en fælles europæisk grad er opfyldt,

og
- b) til en kvalitet, der er sikret i henhold til ESG eller anerkendte programmer – afhængigt af de nationale forhold – for at sikre anvendelse af fælles standarder og mærkets kvalitet og troværdighed.

4. Det henstilles til medlemsstaterne:

- a) at give EU-kvalitetssikringsorganer, der er registreret i EQAR, og de EU-agenturer, som gennemfører Den europæiske tilgang til kvalitetssikring af fælles programmer fuldt ud, mulighed for at:
 - i) tildele mærket for en fælles europæisk grad¹² til fælles studieprogrammer, der bygger på de eksisterende Bolognainstrumenter og opfylder ESG samt alle de europæiske kriterier i bilag II, hvis der er behov for et program eller en kombineret tilgang til ekstern kvalitetssikring,
- eller
- ii) give alle typer af videregående uddannelsesinstitutioner, der er underlagt national eller regional ekstern kvalitetssikring på institutionelt plan, mulighed for selv at tildele mærket for en fælles europæisk grad til deres fælles studieprogrammer på grundlag af intern kvalitetssikring og overholdelse af de eksisterende Bolognainstrumenter, ESG samt alle europæiske kriterier
 - b) finde metoder til at supplere den regelmæssige ESG-gennemgang af de nationale kvalitetssikringsorganers arbejde for at sikre, at fælles programmer opfylder de europæiske kriterier, og oprette et register over fælles programmer, der har opfyldt de europæiske kriterier og kan tildeles et mærke for en fælles europæisk grad
 - c) samarbejde med Kommissionen om at vurdere, om de europæiske kriterier for et mærke for en fælles europæisk grad også kan anvendes på videregående uddannelsesprogrammer på EQF-niveau 5, hvor det er relevant.

¹² Som anført i punkt 12 i Rådets henstilling af 5. april 2022 om brobygning med henblik på et effektivt europæisk samarbejde inden for de videregående uddannelser (EUT C 160 af 13.4.2022, s. 1).

Gennemførelse af automatisk anerkendelse

5. Det henstilles til medlemsstaterne at:

- a) tilskynde til og støtte evalueringen af gennemførelsen af automatisk gensidig anerkendelse¹³ gennem de videregående uddannelsesinstitutioners interne og eksterne kvalitetssikringsprocesser
- b) udvikle klare retningslinjer for videregående uddannelsesinstitutioner i tæt samarbejde med videregående uddannelsesinstitutioner og andre involverede interessenter om, hvordan der kan skelnes mellem automatisk anerkendelse af kvalifikationer med henblik på adgang og videregående uddannelsesinstitutioners ret til at træffe afgørelse om optagelse i et specifikt program. Disse retningslinjer skal revideres efter behov på baggrund af resultaterne af Erasmus+-acceleratorholdets gennemgange¹⁴ med henblik på gennemførelse af automatisk anerkendelse
- c) støtte videregående uddannelsesinstitutioner i at anvende en læringsresultattilgang med hensyn til optagelsesprocedurer, uden at dette berører disse institutioners mulighed for at fastlægge deres egne specifikke optagelseskriterier
- d) samarbejde med videregående uddannelsesinstitutioner og nationale eller regionale anerkendelsesorganer om at overvåge afgørelser om anerkendelse og forbedre dataindsamling og evidensbaserede tilgange på institutionelt, regionalt, nationalt og europæisk plan

¹³ Som defineret i Rådets henstilling af 26. november 2018 om fremme af automatisk gensidig anerkendelse af kvalifikationer på videregående uddannelsesniveau og ungdomsuddannelsesniveau samt resultater af læringsophold i udlandet (EUT C 444 af 10.12.2018, s. 1).

¹⁴ Som anbefalet i rapporten fra Kommissionen til Rådet om gennemførelsen af Rådets henstilling om fremme af automatisk gensidig anerkendelse af kvalifikationer på videregående uddannelsesniveau og ungdomsuddannelsesniveau samt resultater af læringsophold i udlandet, 23. februar 2023, COM(2023) 91 final.

- e) støtte videregående uddannelsesinstitutioner i udstedelsen af alle grader og mikroeksamensbeviser i et format, der er kompatibelt med standarderne for europæiske digitale eksamensbeviser for læring (EDC), herunder den europæiske læringsmodel, som en vigtig katalysator for automatisk anerkendelse gennem EDC's indbyggede kontrol af ægthed og bevis for kvalitetssikring og akkreditering
 - f) tilskynde til og støtte kapacitetsopbygning og netværkssamarbejde for personale på ENIC-NARIC-centre og videregående uddannelsesinstitutioner gennem uddannelse og digitale værktøjer, herunder inden for kunstig intelligens, og sikre tæt samarbejde med anerkendelses- og kvalitetssikringsmyndigheder
 - g) støtte et tæt samarbejde mellem personale, der arbejder med anerkendelse og kvalitetssikring på både nationalt og europæisk plan, og mellem ENIC-NARIC-netværket og Den Europæiske Sammenslutning for Kvalitetssikring inden for Videregående Uddannelse (ENQA).
6. Det henstilles til medlemsstaterne at følge op på disse henstillinger hurtigst muligt for at gøre det muligt for alle typer af videregående uddannelsesinstitutioner at indføre mærket for en fælles europæisk grad og udforske mulighederne frem mod en fælles europæisk grad i overensstemmelse med Rådets resolution om et mærke for en fælles europæisk grad og næste skridt hen imod en eventuel fælles europæisk grad: styrkelse af Europas konkurrenceevne og europæiske videregående uddannelsers tiltrækningskraft. Medlemsstaterne opfordres til inden for rammerne af arbejdsstrukturene for det europæiske uddannelsesområde¹⁵ regelmæssigt at underrette Kommissionen om de foranstaltninger, der er truffet på det passende niveau for at støtte målene i denne henstilling som væsentlige skridt i retning af opnåelse og videreudvikling af det europæiske uddannelsesområde.

¹⁵ Som nærmere beskrevet i Rådets resolution om en strategiramme for det europæiske uddannelsessamarbejde på og uden for det europæiske uddannelsesområde (2021-2030) (EUT C 66 af 26.2.2021, s. 1).

OPFORDRER KOMMISSIONEN TIL:

7. at støtte videreudviklingen af databasen over eksterne kvalitetssikringsresultater (DEQAR)¹⁶, der forvaltes af EQAR, og anvende den som register over de programmer, der har fået tildelt mærket for en fælles europæisk grad, på grundlag af god praksis i nationale informationscentre vedrørende akademisk anerkendelse (NARIC), der anvender den til automatisk anerkendelse
8. at fortsætte sin støtte til udvikling og fremme af praksis for sporing af færdiguddannede for at forbedre kvaliteten og relevansen af de videregående uddannelser samt forbedre sammenligningen og benchmarkingen på tværs af lande og institutioner
9. fortsat at dele de samlede erfaringer med tværnationale samarbejdsinitiativer såsom alliancer mellem Europauniversiteter og programmer som fælles Erasmus Mundus-masteruddannelser, Marie Skłodowska-Curie-aktiviteter (MSCA), fælles doktorater eller de specialiserede uddannelsesprogrammer, der finansieres via programmet for et digitalt Europa¹⁷, med medlemsstaterne og det brede samfund inden for videregående uddannelse

¹⁶ DEQAR er databasen over eksterne kvalitetssikringsresultater for kvalitetssikringsorganer, der er opført i det europæiske kvalitetssikringsregister for videregående uddannelser (EQAR). Alle EQAR-registrerede organer kan offentliggøre deres rapporter i databasen. Deltagelse i DEQAR er frivillig.

¹⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/694 af 29. april 2021 om programmet for et digitalt Europa og om ophævelse af afgørelse (EU) 2015/2240 (EUT L 166 af 11.5.2021, s. 1).

10. at tilskynde medlemsstaterne til at anvende instrumentet for teknisk støtte (TSI) til at få adgang til skræddersyet teknisk ekspertise til at udforme og gennemføre de nødvendige reformer på området for videregående uddannelse, herunder ved at forbedre forvaltnings- og kvalitetssikringsmekanismerne for videregående uddannelsesinstitutioner
11. at støtte benchlearning mellem kvalitetssikringsorganer.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Rådets vegne
Formand

Byggesten med henblik på undersøgelse af mulighederne for udarbejdelse af en særlig ramme for kvalitetssikring for alliancer mellem videregående uddannelsesinstitutioner

1. INDLEDNING

Følgende byggesten er formuleret med henblik på at danne grundlag for at finde frem til en fuld ramme for en ny kvalitetssikringstilgang for alliancer mellem videregående uddannelsesinstitutioner. De drager fordel af resultaterne af de Erasmus+-finansierede projekter QA-FIT og IMINQA. Disse byggesten blev analyseret sammen med interessenter inden for kvalitetssikring, og det er ikke hensigten, at de skal overlappe andre kvalitetssikringsprocesser. De vil blive undersøgt nærmere i samarbejde med medlemsstaterne og interessenter inden for videregående uddannelse. De vil fungere som et frivilligt redskab, som alliancer mellem videregående uddannelsesinstitutioner kan bruge til at sikre kvaliteten og effektiviteten af de aktiviteter, som de forvalter i fællesskab.

2. FORMÅL

I overensstemmelse med principperne i standarderne og retningslinjerne for kvalitetssikring i det europæiske område for videregående uddannelse (ESG) vil en kvalitetssikringsevaluering kombinere de to ansvarligheds- og forbedringsformål, nemlig:

- a) at bidrage til alliancens kvalitetsforbedring og støtte alliancen med hensyn til at nå dens mål og
- b) at gøre det muligt for alliancen at demonstrere kvaliteten af de af dens aktiviteter, der forvaltes i fællesskab.

Som følge heraf vil evalueringen, der skal foretages af et kvalitetssikringsorgan, der udvælges af alliancen:

- a) anerkende, at samarbejdet mellem videregående uddannelsesinstitutioner er en alliance i henhold til denne henstilling
- b) føre til en reduktion af den administrative byrde for alliancen ved at gøre det muligt for aktiviteter, der forvaltes i fællesskab, at undergå en ekstern kvalitetssikring på et fælles grundlag og kun én gang i løbet af en fastsat gyldighedsperiode i stedet for at være underlagt flere nationale eksterne kvalitetssikringssystemer og
- c) fremme kvalitetssikringen af fælles uddannelses tilbud fra alliancer, f.eks. fælles programmer eller mikroeksamensbeviser.

3. PRINCIPPER

Den evalueringsmetode, der er udviklet af kvalitetssikringsorganerne, vil:

- a) afspejle alliancernes autonomi og mangfoldighed
- b) tilskynde en alliance til at etablere et fælles internt kvalitetssikringssystem, der dækker alle dens fælles uddannelses tilbud
- c) følge et engangsprincip: Det fælles uddannelses tilbud vil kun undergå en ekstern kvalitetssikring én gang inden for samme gyldighedsperiode og
- d) integrere alle relevante dele af ESG, den europæiske tilgang til kvalitetssikring i fælles programmer og, hvor det er relevant, de europæiske kriterier for mærket for en fælles europæisk grad som fastsat i bilag II til denne henstilling.

4. KRITERIER FOR DELTAGELSE

Evalueringen vil være åben for enhver alliance mellem videregående uddannelsesinstitutioner i det europæiske område for videregående uddannelse.

Alliancen bør have en form for intern kvalitetssikring på allianceniveau, der tager ansvar for visse aktiviteter, der forvaltes i fællesskab.

5. ANVENDELSESOMRÅDE

Evalueringen vil fokusere på effektiviteten af alliancens interne kvalitetssikrings- og kvalitetsforbedringsmekanismer. Alliancen bør fastlægge og gøre det gennemsigtigt, hvilke fælles uddannelsestilbud og -aktiviteter der er underlagt den fælles interne kvalitetssikring på allianceniveau.

6. VIGTIGSTE TRÆK

Evalueringen vil være baseret på standarder, der fuldt ud omfatter ESG del 1.

Standarderne kan også indeholde en bekræftelse af, at alliancens interne kvalitetssikring sikrer, at:

- a) fælles uddannelsesprogrammer, der tilbydes af alliancen, er i overensstemmelse med standarderne i den europæiske tilgang til kvalitetssikring af fælles programmer og
- b) fælles uddannelsesprogrammer opfylder de europæiske kriterier for at tildele mærket for en fælles europæisk grad, hvis alliancen beslutter at tildele det.

Evalueringen bør foretages af et af alliancen valgt EU-kvalitetssikringsorgan, der er registreret i EQAR, eller EU-agentur, der fuldt ud gennemfører den europæiske tilgang til kvalitetssikring af fælles programmer.

Evalueringen bør have en konsekvent metode og procedure, der skal fastlægges inden for en fuld ramme, der skal findes frem til på grundlag af disse byggesten, og som anvendes uanset det organ, der foretager evalueringen.

Metoden vil sikre, at hver enkelt procedure er skræddersyet til den enkelte alliance under hensyntagen til alliancens mission og sammensætning (f.eks. størrelse og geografisk spredning) samt omfanget af aktiviteter, der forvaltes i fællesskab.

7. RESULTATER OG KONSEKVENSER

Evalueringen vil resultere i en afgørelse, som kan være positiv, positiv med forbehold eller negativ, fra det EU-kvalitetssikringsorgan, der er registreret i EQAR, eller det EU-agentur, der fuldt ud gennemfører den europæiske tilgang til kvalitetssikring af fælles programmer.

Under hensyntagen til nationale krav vil en positiv afgørelse give alliancen ret til at:

- a) selvakkreditere sine fælles uddannelsesstilbud, der er omfattet af evalueringen, ved hjælp af standarderne i den europæiske tilgang til kvalitetssikring af fælles programmer og
- b) anvende mærket for en fælles europæisk grad for de programmer, der opfylder de europæiske kriterier for et mærke for en fælles europæiske grad.

Medlemsstaterne kan anerkende en positiv afgørelse som følger:

- a) for så vidt angår national ekstern kvalitetssikring på institutionelt plan: fritage alle fælles uddannelsesstilbud, der er omfattet af en fælles intern kvalitetssikring, der har bestået evalueringen, fra at gennemgå yderligere nationale kvalitetssikringsprocedurer og
- b) for så vidt angår national ekstern kvalitetssikring på programniveau: fritage alle programmer, der er omfattet af en fælles intern kvalitetssikring, der har bestået evalueringen, fra at gennemgå yderligere nationale kvalitetssikringsprocedurer.

Europæiske kriterier for et mærke for en fælles europæisk grad

De europæiske kriterier er inddelt i to kategorier:

- Den første kategori fokuserer på programtilrettelæggelse¹⁸ baseret på kriterier, der indgår i ESG og den europæiske tilgang¹⁹.
- Den anden kategori fokuserer på den europæiske dimension og omfatter de værdibaserede kriterier, der afspejler betydningen af fælles europæiske værdier. Den fremmer værdierne i det europæiske område for videregående uddannelse (akademisk frihed, akademisk integritet, institutionel autonomi, studerendes og personales deltagelse i forvaltningen af videregående uddannelse, offentligt ansvar for videregående uddannelse og de videregående uddannelsers offentlige ansvar) og flersprogethed, inklusivitet, miljømæssig bæredygtighed, tværfaglighed, læringsmuligheder uden for den akademiske verden og beskæftigelsesegnethed samt digitalisering som det sæt af elementer, der gør mærket for en fælles europæisk grad unikt. I den forbindelse er det vigtigt, at de deltagende videregående uddannelsesinstitutioner har fået tildelt Erasmus-chartret for videregående uddannelse og har medtaget kriterierne om den europæiske dimension i deres fælles ordninger²⁰.

¹⁸ Programtilrettelæggelse henviser til, hvordan det fælles program oprettes, og hvordan det fungerer på tværs af partnerinstitutioner.

¹⁹ I en dynamisk tilpasningsproces bør fremtidige ændringer af ESG og den europæiske tilgang også finde anvendelse på kriterierne for tildeling af mærket for en fælles europæisk grad.

²⁰ Fælles programordninger henviser til de proceduremæssige og retlige rammer, der regulerer gennemførelsen og udformningen af det fælles program. Fælles ordninger kan f.eks. være fælles optagelse, udvælgelse af studerende, fælles læseplaner, kvalitetssikringsprocedurer, vurdering, karaktersystem, fælles forvaltning, bæredygtighedspolitikker, finansiel tilrettelæggelse, fælles alumnetilgang, kommunikations- og formidlingsstrategi, fælles politikker for intellektuel ejendomsret. Sådanne ordninger fastsættes normalt i fælles dokumenter som f.eks. konsortieaftalen.

De europæiske kriterier er opdelt i to kategorier, så de klart afspejler de videregående uddannelsesinstitutioners primære ansvar for at beskytte de akademiske værdier og samtidig anerkender betydningen af den europæiske dimension.

De europæiske kriterier for tildeling af mærket for en fælles europæisk grad skal kontrolleres af enten et EU-kvalitetssikringsorgan, der er registreret i det europæiske kvalitetssikringsregister for videregående uddannelser (EQAR), eller et EU-agentur, der fuldt ud gennemfører den europæiske tilgang til kvalitetssikring af fælles programmer, eller, f.eks. i forbindelse med selvakkrediterende institutioner, gennem egne evalueringer. Kriterierne for tildeling af mærket for en fælles europæisk grad kontrolleres på grundlag af egenerklæringer og akkrediterings- eller evalueringsrapporter samt centrale dokumenter, der skitserer det fælles programs ordninger, f.eks. konsortieaftaler.

Europæiske kriterier for et mærke for en fælles europæisk grad			EQF-niveauer
A. Kriterier for programtilrettelæggelse			
	A1. Involverede videregående uddannelsesinstitutioner	Det fælles program tilbydes af mindst to videregående uddannelsesinstitutioner fra mindst to forskellige medlemsstater.	6, 7, 8
	A2. Tværnational fælles grad	Det fælles program udformes og gennemføres i fællesskab af alle de involverede videregående uddannelsesinstitutioner.	6, 7, 8
		Det fælles program fører til tildelingen af en fælles grad.	6, 7, 8
		Et fælles tillæg til eksamensbeviser udstedes til studerende.	6, 7
		Det fælles program beskriver læringsresultater og meritter i overensstemmelse med ECTS-brugervejledningen.	6, 7

	A3. Fælles ordninger for det fælles program	Det fælles program har fælles politikker, procedurer og/eller ordninger, der definerer planlægning og gennemførelse af læseplaner samt alle organisatoriske og administrative spørgsmål. De studerendes repræsentanter er en del af beslutningsprocessen med henblik på at fastlægge de fælles politikker og procedurer og/eller ordninger.	6, 7, 8
	A4. Kvalitetssikringsmekanismer	Intern og ekstern kvalitetssikring udføres i overensstemmelse med standarder og retningslinjer for kvalitetssikring i det europæiske område for videregående uddannelse (ESG). De videregående uddannelsesinstitutioner, studieretningen eller uddannelsen evalueres af et EU-kvalitetssikringsorgan, der er registreret i EQAR, eller et EU-organ, der fuldt ud gennemfører den europæiske tilgang til kvalitetssikring af fælles programmer.	6, 7, 8

		Det fælles program evalueres ved hjælp af standarderne i den europæiske tilgang til kvalitetssikring af fælles programmer (europæisk tilgang).	6, 7, 8
	A5. Sporing af færdiguddannede	Det fælles program overvåger færdiguddannede gennem et system til sporing af færdiguddannede eller ved hjælp af data indsamlet af Det Europæiske Observationscenter for Videregående Uddannelser.	6, 7, 8
	A6. Læring med den studerende i centrum	Det fælles program udformes og udvikles løbende på en måde, der tilskynder de studerende til at tage aktivt del i læringsprocessen. Vurderingen af de studerende afspejler denne tilgang.	6, 7, 8

	A7. Tværnationalt universitetsområde – adgang til ydelser	Programmet har fælles politikker for studerendes og personales adgang til relevante ydelser på alle deltagende videregående uddannelsesinstitutioner på vilkår svarende til dem, der gælder for alle indskrevne studerende og lokalt personale ²¹ .	6, 7, 8
	A8. Fleksibel og integreret mobilitet for studerende	Det fælles program giver den studerende fysisk mobilitet på mindst 30 ECTS (der kan fordeles på flere ophold) på en eller flere partnerinstitutioner. Det fælles program har en politik med alternativer til studerende, der ikke er i stand til at rejse såsom virtuelle udvekslinger og/eller blandet mobilitet.	6, 7
		Det fælles program giver mindst seks måneders fysisk mobilitet på en eller flere partnerinstitutioner. Det fælles program har en politik, der tilbyder alternativer til studerende, der ikke er i stand til at rejse.	8
	A9. Fælles evaluering og vejledning i forbindelse med afhandlinger	Afhandlinger følges af mindst to vejledere og evalueres af fælles vejledere eller et udvalg med medlemmer fra mindst to forskellige institutioner beliggende i to forskellige lande.	8

²¹ Dette giver ikke automatisk ret til økonomiske ydelser såsom stipendier eller social sikring ved alle institutioner.

B. Kriterier for den europæiske dimension

	B1. Tværfaglighed og forskningsbaseret læring	Det fælles programs ordninger omfatter integrerede tværfaglige og/eller forskningsbaserede læringskomponenter, der er skræddersyet til det fælles programs karakter og omstændigheder.	6, 7, 8
	B2. Muligheder for læring uden for den akademiske verden og beskæftigelsesegnethed	Det fælles programs ordninger giver mulighed for at udvide de studerendes læringserfaringer ud over den akademiske kontekst, der er skræddersyet til det fælles programs karakter og omstændigheder, herunder arbejdsmarkedskrav, der indebærer tværsektorielle komponenter eller aktiviteter og udvikling af tværfaglige færdigheder ²² .	6, 7, 8

²² Disse muligheder omfatter, men er ikke begrænset til, elementer såsom samarbejde med økonomiske og sociale sektorer i forbindelse med udformning og gennemførelse af læseplaner, praktikophold, arbejdsbaseret læring, udstationering/praktikophold, frivilligt arbejde, servicelæring og udfordringsbaserede tilgange.

	B3. Digitalisering	Det fælles programs ordninger giver de studerende mulighed for at udvikle tilstrækkelige digitale færdigheder og kompetencer, der er skræddersyet til det fælles programs karakter og omstændigheder.	6, 7, 8
	B4. Værdier	Det fælles programs ordninger er i overensstemmelse med værdierne i det europæiske område for videregående uddannelse (akademisk frihed, akademisk integritet, institutionel autonomi, studerendes og personales deltagelse i forvaltning af videregående uddannelse og offentligt ansvar for videregående uddannelse) og omfatter en forpligtelse til at fremme fælles europæiske værdier ²³ og demokratisk medborgerskab.	6, 7, 8

²³ Som formuleret i artikel 2 i TEU og Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

	B5. Flersprogethed	Det fælles programs ordninger giver den enkelte studerende mulighed for at tilegne sig sprogfærdigheder gennem eksponering for mindst to forskellige EU-sprog ²⁴ i forbindelse med læringsaktiviteter eller mobilitet.	6, 7, 8
	B6. Inklusivitet	Det fælles programs ordninger indeholder en forpligtelse til bred deltagelse ved at fremme mangfoldighed, lighed og inklusion og ved at indføre skræddersyede foranstaltninger til støtte for studerende og personale med færre muligheder.	6, 7, 8
		Det fælles programs ordninger indeholder en forpligtelse til at overholde principperne i det europæiske charter for forskere.	8
	B7. Miljømæssig bæredygtighed	Det fælles programs ordninger indeholder politikker og foranstaltninger vedrørende miljømæssig bæredygtighed, gennemfører foranstaltninger til at minimere det miljømæssige fodaftryk af dets aktiviteter og giver studerende mulighed for at udvikle passende grønne færdigheder og kompetencer, der er skræddersyet til det fælles programs karakter og omstændigheder.	6, 7, 8

²⁴ Eksponering for EU-sprog kan ske ved aktiv og/eller passiv brug af sprog på alle niveauer i undervisnings- og/eller læringsaktiviteter, eksaminer, forskningsaktiviteter, erhvervsaktiviteter eller medborgerskabsaktiviteter og i forbindelse med mobilitetsperioder, herunder ved at rejse til et land, hvor der hovedsagelig tales et andet sprog.

Glossar

Alliance henviser til en gruppe af mindst to europæiske videregående uddannelsesinstitutioner, der har indgået et tværnationalt langsigtet strukturelt samarbejde, som bekræftes i en fælles missionserklæring, der er godkendt af de enkelte alliancemedlemmers relevante besluttende organer på institutionelt plan. Dette samarbejde indebærer fælles beslutningstagning om forvaltning og har fælles uddannelsestilbud som en central opgave. Vigtige eksempler er de alliancer mellem videregående uddannelsesinstitutioner, der finansieres under initiativet Europauniversiteter.

Uddannelsestilbud henviser til videregående uddannelse i bred forstand, herunder programmer, der fører til en fuld grad, kurser, der fører til et mikroeksamensbevis, og tilbud, der ikke er en del af et program, der fører til en formel grad.

Europæisk tilgang til kvalitetssikring af fælles programmer: en tilgang, der blev godkendt i maj 2015 af de europæiske ministre med ansvar for videregående uddannelse, og som er blevet udviklet for at lette den eksterne kvalitetssikring af disse programmer. Den definerer standarder, der er baseret på EHEA's aftalte værktøjer, uden at der anvendes yderligere nationale kriterier. Tilgangen forventes at fremme integrerede tilgange til kvalitetssikring af fælles programmer, som reelt afspejler og gengiver deres fælles karakter. Tilgangen findes på:

https://www.eqar.eu/assets/uploads/2018/04/02_European_Approach_QA_of_Joint_Programmes_v1_0.pdf.

Evaluering henviser til en kvalitetssikringskontrol af en videregående uddannelsesinstitution eller et uddannelses tilbud, der gennemføres enten internt eller eksternt.

Fælles studieprogram refererer til et fælles program, der fører til en fælles grad.

Fælles europæisk grad: Den endelige udformning og definition af begrebet "fælles europæisk grad" skal fastlægges, når Rådet beslutter at tage skridt til indførelse heraf efter analysen af Kommissionens evalueringsrapport om gennemførelsen af mærket for en fælles europæisk grad og gennemførlighedsundersøgelsen af den fælles europæiske grad som beskrevet i Rådets resolution om et mærke for en fælles europæisk grad og næste skridt hen imod en eventuel fælles europæisk grad: styrkelse af Europas konkurrenceevne og europæiske videregående uddannelsers tiltrækningskraft. På nuværende tidspunkt kan det defineres på følgende vis: En fælles grad, der tildeles studerende som bevis for afslutningen af et fælles program, der tilbydes af to eller flere videregående uddannelsesinstitutioner fra forskellige lande, herunder mindst to EU-medlemsstater. Det fælles program, der fører til tildelingen af den fælles europæiske grad, opfylder et fælles sæt europæiske kriterier og er kvalitetssikret i henhold til ESG og den europæiske tilgang, hvilket bør lette en automatisk anerkendelse i EU. Når nationale kvalifikationsrammer kræver det, kan den fælles europæiske grad integreres i national lovgivning for at lette dens gennemførelse i alle de deltagende institutioners lande.

Mærke for en fælles europæisk grad: Et kvalitetsmærke tildelt fælles programmer, der tilbydes gennem tværnationalt samarbejde mellem videregående uddannelsesinstitutioner fra forskellige lande, herunder mindst to EU-medlemsstater, med henblik på at fungere som et brandingredskab, der fremmer overholdelsen af europæiske standarder og skaber synlighed og prestige for de fælles programmer omfattet af mærket. Mærket tildeles på grundlag af fælles europæiske kriterier efter en vurdering foretaget af kompetente akkrediterings- eller kvalitetssikringsmyndigheder såsom selvakkrediterende universiteter, akkrediteringsorganer eller kvalitetssikringsorganer.

Aktiviteter, der forvaltes i fællesskab, henviser til de aktiviteter, der udføres af alliancen mellem videregående uddannelsesinstitutioner og medlemmerne heraf, som alliancen har besluttet at gøre til genstand for alliancens fælles interne kvalitetssikringssystem.

Fælles program henviser til en integreret læseplan, der koordineres og tilbydes i fællesskab af forskellige videregående uddannelsesinstitutioner, og som fører til flere grader eller en fælles grad.

Kvalitetssikring henviser til de processer, både interne og eksterne, der gennemføres af en videregående uddannelsesinstitution eller et kvalitetssikringsorgan, for at sikre et læringsmiljø, hvor indholdet af programmer, læringsmuligheder og faciliteter er retfærdigt og formålstjenligt.

Kvalitetssikringsaktiviteter har to formål:

- **Ansvarlighed:** Et kvalitetssikringssystem giver de videregående uddannelser og offentligheden sikkerhed for kvaliteten af den videregående uddannelsesinstitutioners aktiviteter ved at overholde et sæt standarder. Det kan danne grundlag for visse rettigheder for institutionen: optagelse af studerende, tildeling af grader, opnåelse af offentlig finansiering.
- **Forbedring:** Kvalitetssikringssystemer indeholder også rådgivning og anbefalinger til og inden for de videregående uddannelsesinstitutioner om, hvordan de kan forbedre deres arbejde.

Samlet set skaber ansvarlighed og forbedring af et kvalitetssikringssystem tillid til den videregående uddannelsesinstitutioners resultater. Det er nøglen til at understøtte udviklingen af en kvalitetskultur, som alle tager til sig: fra studerende og medarbejdere til institutionens ledelse. Udtrykket "kvalitetssikring" anvendes i dette dokument til at beskrive alle aktiviteter i den løbende forbedringscyklus, dvs. både aktiviteter, der vedrører ansvarlighed, og aktiviteter med henblik på forbedring.

- a) **Intern kvalitetssikring** henviser til de processer, der udføres internt af de videregående uddannelsesinstitutioner selv. De udvikles normalt som led i de videregående uddannelsesinstitutioners kvalitetssikringsstrategi, idet de tager højde for deres primære ansvar for kvaliteten og sikringen heraf.
- b) **Ekstern kvalitetssikring** henviser til de processer, der udføres af kvalitetssikringsorganer.
- c) **Institutionel tilgang til ekstern kvalitetssikring** betyder, at institutionen kun skal gennemgå en ekstern kvalitetssikringsproces på institutionelt plan for at vurdere effektiviteten af institutionens interne kvalitetssikringsprocesser samt hvorvidt institutionen har en tilstrækkelig moden kvalitetskultur til at sikre, at dens læringstilbud er af høj kvalitet. Det giver institutionen mulighed for at udvikle og levere programmer, der ikke behøver ekstern kvalitetskontrol på programniveau (i mange lande kaldet selvakcreditering).
- d) **Programbaseret tilgang til ekstern kvalitetssikring** betyder, at hvert enkelt program (eller gruppe af programmer), der tilbydes af en eller flere videregående uddannelsesinstitutioner, skal gennemgå en ekstern kvalitetssikringsproces.

- e) **En kombineret tilgang til ekstern kvalitetssikring** henviser til en situation, hvor et videregående uddannelsessystem både har institutionelle og programbaserede tilgange til ekstern kvalitetssikring. Dette er tilfældet i de fleste videregående uddannelsessystemer i EU²⁵.

Standarder og retningslinjer for kvalitetssikring i det europæiske område for videregående uddannelse (ESG) er et sæt standarder og retningslinjer for intern og ekstern kvalitetssikring inden for videregående uddannelse. ESG er ikke standarder for kvalitet, og de foreskriver heller ikke, hvordan kvalitetssikringsprocesser skal gennemføres, men de udstikker retningslinjer for og dækker de områder, der er afgørende for høj kvalitet og læringsmiljøer på videregående uddannelser. ESG bør overvejes i en bredere sammenhæng, der også omfatter kvalifikationsrammer, ECTS og tillægget til eksamensbeviser, der også bidrager til at fremme gennemsigtighed og gensidig tillid inden for videregående uddannelse i det europæiske område for videregående uddannelse. ESG findes på: <https://www.enqa.eu/esg-standards-and-guidelines-for-quality-assurance-in-the-european-higher-education-area/>.

²⁵ I svarene på Kommissionens (igangværende) undersøgelse fra 2023 om gennemførelsen af Rådets henstilling om brobygning med henblik på et effektivt europæisk samarbejde om videregående uddannelse tilkendegav 14 ministerier, at de anvender en kombineret tilgang til ekstern kvalitetssikring.